

Od Sv. Martina pri Vurbergu se nam piše: Meseca junija 1915 je storil junaško smrt na ruskem bojišču najstarejši sin občesposlovanne rodbine Majeričeve, Anton Majerič iz Spod. Korene, črnovojnik lovskega bataljona št. 20. Za njegovo hrabrost ga je presvitli cesar nedavno odlikoval z bronasto kolajno. Za njim žalujejo sivolasi starši, bratje in sestre. Iz te družine se še nahajajo trije sinovi na bojiščih.

Od Sv. Bolfenka v Slov. gor. se nam piše: Za domovino je daroval svoje mlado življenje mladenič Janez Vršič, saper pri domačem saperskem bataljonu. Zbolel je na bojišču in bolnega so prepeljali na Dunaj. Dne 23. junija sta ga šla se oče in sestra obiskat, a našla sta ga mrtvega. Truplo se je prepejalo v domovino in se položilo na Petrovo ob ogromni udeležbi rojakov na domačem pokopališču k večnemu počitku. Počivaj mirno v domači zemlji, vojščak-trpin, popotnik Ti utrujen! Le ena Ti želja spolnila se je, da v zemlji domači Ti truplo leži! Svetila Ti božja luč!

Razne politične vesti.

Avstrijski Slovani bodo pri ustavni spremembi skupno nastopili, kar je potrebno že za voljo tega, ker tudi Nemci, in sicer njihovi zastopniki v poslanski in v gosposki zbornici, enotno nastopajo. V nedeljo dne 15. julija se je po seji poslanske zbornice vršilo skupno posvetovanje za zastopnikov Jugoslovanskega kluba, Češkega svaza in Ukrajinske parlamentarne zveze o skupnem nadaljnjem postopanju za bodočnost. Pametni Nemci že sami uvidevajo, da se bo tudi nam Jugoslovanom morala dati pravica samoodločbe. Tako je n. pr. nemško-nacionalni poslanec dr. pl. Lodgmann poslal zborovanju čeških Nemcev v Pragi pismo, v katerem pravi, da če češki Nemci zahtevajo za se samoupravo češkonemškega ozemlja, se mora ta pravica slovesno priznati tudi drugim avstrijskim narodom, med njimi tudi Jugoslovanom. Da bi se nemške želje s kakšno vladno odredbo za stalno uredile, na to ni več misliti. — Polagoma prihajajo tudi Nemci do prepričanja, da morajo tudi Slovani priti do svojih življenjskih pravic. Ni še sicer večina nemških poslancev na tem edino možnem, ter edino pravičnem stališču, vendar pa bodo končno prišli na to stališče, ker bodo morali priti. Razvoj razmer se ne da več zasukati nazaj.

Kakor vsi drugi avstrijski narodi, tako se tudi Čehi z vneto pripravljajo na ustavno spremembo v Avstriji. Dne 24. in 25. julija se bo v Pragi vršilo skupno posvetovanje državnozbornske Češke zveze in zastopnikov češkega narodnega sveta. Dne 26. t. m. bo zboroval Češki Svaz, dne 29. julija pa češka socialna demokracija.

Češki Nemci so imeli v nedeljo, dne 15. julija v Pragi veliko politično zborovanje, na katerem so zavzeli stališče napram nameravani notranjepolitični preuredbi Avstrije. Sprejela se je resolucija, v kateri se izraža vladi, ki ni znala preprečiti pomiloščenja zaprtih Slovanov, najostreje nezaupanje. Pri ustavni spremembi v Avstriji ta vlada ne sme imeti vodstva preureditve v svojih rokah. Zahteva se pravica samoodločbe za nemški del Češke, nemški državni jezik, nemško, narodno zaokroženo upravno ozemlje za Čsko z lastnim deželnim zborom, deželnim odborom in razdelitvijo okrožij. Zborovanje se odločno izreka proti češki državnopravni obliki. Nemci hočejo vstrajno delovati na to, da se rešijo češkega vodilnega nadvladja. V svesti svoje moči so odločeni iti do skrajnosti. — Češki Nemci se torej svoje zagrizenosti niso opustili. Vojska jih torej še dosedaj ni izpametovala.

Hrvatski sabor je pričel dne 12. julija zopet zborovati. Novi ban Mihalović je izjavil, da bo njegova vlada res prava hrvatska vlada. Upeljati hoče splošno in enako volilno pravico. Delovati hoče za sporazumno delovanje Hrvatske z Ogrsko. Opozicija je ngovarjala in klicala banu: »Oslobodite nas Madžarov!« V seji dne 13. t. m. so podale stranke svoje izjave. V imenu vladne stranke sta izjavila dr. Mazuranič in dr. Pejačević, da sta zadovoljna z novo vlado. V imenu opozicije so se izjavili proti vladi dr. Pavelić, dr. Pazman, Radič in Budisavljevič. V imenu Starčevičeve stranke prava je izjavil dr. Pavelić da Starčevičeva stranka vstraja na svojem programu in se pridružuje jugoslovanski izjavi v avstr. državnem zboru.

Zahteva združitvev hrvatskih in slovenskih dežel pod žezlom Habsburžanov. Za uresničenje tega ideala se bo stranka odločno borila ne samo v saboru, ampak tudi izven sabora. Od večine, ki plazi za Madžari, so izstopili poslanci Valerijan Pribičević, Budisavljevič, Lorković in Rosić. Upati je, da bo na Hrvatskem kmalu odklenalo ljudem, ki zagovarjajo zvezo Hrvatske z Ogrsko.

V Nemčiji so se izvršile velike notranjepolitične spremembe. Dosedanji državni kancelar Bethmann-Hollweg je odstopil. Na njegovo mesto je imenovan državni komisar za prehrano 60letni dr. Jurij Michaelis. Med kandidati za Bethmannowega naslednika je bil tudi bavarski ministrski predsednik grof Hertling. Ker pa je grof Hertling katoličan in celo član katoliškega centra (katoliška stranka v Nemčiji), so protestanti in svobodomiselnici razvili za kulisami proti njemu močno agitacijo in tako je bil dne 14. julija imenovan za državnega kancelarja pristaš svobodomiselnih strank dr. Michaelis. Za njegovo imenovanje so se zelo trudili imejitelji velike industrije, t. j. tovarnarji topov, streliva in drugega blaga. Ker pa si ti ljudje iz gole dobičkaželjnosti ne želijo skorajšnjega miru, navdaja prijatelje miru v Nemčiji Michaelisovo imenovanje z nekako negotovostjo.

Večina nemškega državnega zbora bo danes, dne 19. julija, kakor je bilo sklenjeno dne 14. t. m., sprejela posebno mirovno resolucijo, v kateri se nemška zbornica izreka zoper pridobitve, za mir, za trajno spravo med narodi in za prostost morja. Dokler pa sovražniki odklanjajo tak mir, hoče nemško ljudstvo še nadalje braniti svoje življenje in svoje pravice. Ali bo novi kancelar uravnal svojo politiko po tej resoluciji in kako bo izvedel preustroj državne uprave ter spremembo volilne pravice, se bo še le pokazalo.

Na bojiščih

Položaj na ruskem bojišču se je za nas zadnje dni precej zboljšal. Vsled neugodnega položaja so se morali naši od 10. do 15. julija umakniti v ozemlju zahodno od Stanislava na zahodni breg reke Lomnice. V tem času smo morali izprazniti in prepustiti Rusom mesti Halič (ob Dnjestru) in Kaluš (ob Sivki zahodno od Stanislava). Ob izlivu Lomnice v Dneštr je skušal ruski general Čeremisov s prehodom ruskih čet na severni breg Dneštra pretrgati zvezo naših čet tostran in onostran Dneštra in obkoliti čete, ki stojijo v južnem kotu med Gnilo in Zloto Lipo. A naš odpor in vsled deževja narastle reke so preprečile ta ruski načrt. Ker so se naše čete močno ojačile, smo dne 15. julija pričeli ob Lomnici napadati in smo na več krajih našo črto na nevarnih točkah izravnali. Naslednji dan, dne 16. julija pa je bil naš pritisk v ozemlju pri Kalušu tako močen, da so Rusi morali mesto Kaluš izprazniti in zapustiti tudi ves zasedeni del zahodnega brega Lomnice. Pri naših protinapadih so se zopet proslavili junaški hrvatski polki. Rusi in njih zavezniki so s prodiranjem zahodno od Stanislava hoteli doseči največje evropske petrolejske vrelce v ozemlju srednjegaliških mest Stryj, Drohobič in Sambor, odkoder dobivajo nemški P-čolni za svoje delovanje potrebni petroleji.

V Rumuniji, in sicer ob Seretu in ob Donavi, obojestransko obstreljevanje s topovi.

Na italijanskem bojišču so se vršili manjši italijanski napadi pri Jamljah, vzhodno od Gorice in pri Tolminu. Dosegli pa Lahi niso nič. — Naš P-čoln je dne 8. t. m. eno uro uspešno obstreljeval vojaške naprave v mestu Derna v Severni Afriki, ki se sedaj nahaja v italijanski posesti.

Na francoskem bojišču so Nemci na Angleskem delu fronte dosegli nekatere uspehe; na vzhodnem delu bojišča, t. j. ob Mozi in v Šampanji pa Francozi neprestano napadajo in pritiskajo Nemce korak za korakom nazaj.

Na macedonskem in na turških bojiščih samo manjše praske.

Tedenske novice.

Birmovanje v konjiški dekaniji. Od 7. do 10. julija se je vršilo birmovanje v naši dekaniji. Vseh birmancev smo imeli 2342: Loče (7. julija) 478, Konjice (8. jul.) 931, Zreče (9. jul.) 384, Čadram

10. (jul.) 549. Svojega Nadpastirja so verniki povsod sprejeli z otroško vdanostjo in z velikim spoštovanjem. Prevzvišeni Nadpastir pa so poleg trdapolnega birmovanja v pomenljivih cerkvenih govorih vlivali tolažbe v ranjena srca vernikov. Tako so govorili v Ločah o starozakonskem svetem ognju in o ognju sv. Duha, v Konjicah o štirih častnikih, katere nam omenja sv. pismo novega zakona, v Zrečah o Mariji Tolažnici žalostnih in v Čadramu o zaupanju v Boga in o molitvi.

Duhovniška vest. Župnijo Sv. Urban pri Ptuju dobi č. g. Jožef Panič, župnik pri Sv. Antonu na Pohorju.

Odlikovanje lavantinskega duhovnika. Cesarski stajerski namestnik je odlikoval duhovnega svetovalca in župnika v Zrečah, č. g. Matija Karba s častno kolajno za štiridesetletno zvesto službovanje. Odlikovancu naše čestitke!

Nov vojni kurat. Č. g. Mihael Barbič, kaplan v Ljutomeru, je poklican za vojnega kurata v neko vojno bolnišnico.

Vojni kurat za slovenske vojake v Celju. Č. g. Klobovs, vojni superijor, je bil pred par dnevi v Celju in ob enem v samostanu ter odločil P. Hieronyma Streminger, vikarja celjskega samostana za vojaškega kurata za slovenske vojake v Celju.

Krščanski pozdrav. »Bogoljub« piše v svoji letošnji julijski številki o tem med drugim to-le: »Najlepši izmed pozdravov pa je krščanski: Hvaljen Jezus! S tema dvema besedicama pozdravite človeka, pohvalite Jezusa, za nameček pa dobite še odpustek (50 dni). Zato smo vam ta pozdrav okrajšali, da ga lažje rabite. In zares, odkar imamo okrajšan ta pozdrav, opazamo, da je prišel malo bolj v navado. Pa mora priti še bolj! Na neko tozadevno vprašanje, oziroma obžalovanje s Stajerskega, češ, da se je z okrajšano obliko izgubil odpustek (ker so odpustki natančno navezani na besedilo), bodi povedano, da je na prošnjo ljubljanskega škofijstva Rim dovolil isti odpustek za okrajšani pozdrav. In to dovoljenje je dano ne samo za ljubljansko škofijo, marveč splošno. Če kdo v Afriki izreče »Hvaljen Jezus«, ima ravno tako odpustek kakor na Kranjskem.«

Poročnik Kolšek pade. Enoletni prostovoljec Kosi in črnovojnik Andrej Roškar pišeta z bojišča, da je dne 11. julija na laški fronti padel zadet od sovražne mine poročnik Kolšek, doma iz Polzele. Padli junak je bil član naših organizacij in je vrlo deloval v mariborskem Orlu. Padlemu junaku, vrlemu somišljeniku, lahka zemlja, kjer počiva njegovo junaško truplo!

»Stajerc« in Jugoslovani. Zahteve naših poslancev in našega ljudstva, naj se na jugu naše monarhije razmere uredijo po načelih narodne enakopravnosti in samoodločbe, so »Stajerca« tako razburile in mu tako zmedle tisto že itak zelo borno in skromno merico pameti, s katero je razlagal, da z vsemi štirimi brca zoper jugoslovansko državo, katera se kakor pošast dviga pred njegovo razpaljeno domišljijo. Revček se nam res smili. V pomirjenje mu bodi, da mu ne bo treba iti v jugoslovansko državo, ker v pravično preurejeni in prenovljeni Avstriji ne bo več prostora za »Stajerca« in za nemškutarsko sleparstvo.

»Stajerc« kot visličar. »Stajerca« kaj radi napadajo visličarski nagoni. Leta 1914 je njegova visličarska narava kar zdvijala. Pomiloščenje političnih obsojencev njegovih visličarskih nagnjenj ni pomirilo ali ublažilo, marveč se hujše razvnelo ter je povzročilo hude živčne napade. Takšen napad se je zopet zgodil o priliki, ko poroča o boju češko-slovanske brigade na ruski strani pri Zborovu. Takim ljudem, tako kliče »Stajerc«, pristojajo vislice. Ker pa naglica ni nikjer dobra, je najmanj dobra pri vešenju. »Stajerc« si mora dati dopasti motenje svojega poklica, ker tisti ljudje, katere bi rad spravil na vislice, niso avstrijski dezertjerji, marveč to so Čehi in večinoma Slovaki, ki so naseljeni v Rusiji ter imajo tamkaj že državljansko pravico. To se je uradno ugotovilo. Obenem je oblastveno dognano, da so se avstrijski vojaki in med njimi češka 19. infanterijska brigada pri Zborovu junaško držali in hrabro bojevali. Tako se je »štrik za vrat«, ki ga tako vneto in vztrajno meče »Stajerc«, zopet pretrgal.

Razpuščen občinski zastop. Namestništvo je radi nesklepčnosti razpustilo občinski odbor v Iljasovcih, okraj Ljutomer, in poverilo vodstvo občinskih poslov županu Matiji Slekovcu.

Predlogi in interpelacije slovenskih poslancev. Slovenski poslanci so podali v državni zbornici v